

Ordlista för dem som vill förstå Skanova bättre

Inom telekombranschen finns många förkortningar och facktermer som för en oinvigd kan låta som rena grekiskan.

Ett understruket ord i texten finns förklarat på annat ställe i ordlistan.

Access	Tillgång/åtkomst
Accessnät	Den del av ett tele- eller datakommunikationsnät, som når in i abonnentens fastighet och som denna utnyttjar för att få åtkomst till annat nät eller nätet som helhet. Det är nätet mellan telestation och slutkund. Jämför med <u>transportnät</u> .
ADSL	Asymmetric digital subscriber line, <u>moduleringssteknik</u> , som möjliggör snabb överföring av data över koppartelefonlinjer. Med <u>splitter</u> (filter) kan man dela på en kopparförbindelse för både telefon och internetuppkoppling. Asymmetrisk innebär att det är olika hastigheter i de båda riktningarna, och man använder därför begreppen downlink (nerströms = till kunden) respektive uplink (uppströms = från kunden)
Aktiv utrustning	När man inom elektronik anger att en utrustning är aktiv, innebär det att den gör om t.ex. en signal med hjälp av externt tillförd kraft (ström) som kan vara från vägguttag med eller utan nätadapter eller t.ex. batteri. Är utrustningen passiv så tillförs ingen extern kraft (ström) som t.ex. vara ett filter i en <u>ADSL-splitter</u> .
Anslutningsnätet	Är nätet från anslutnings <u>nod</u> till överordnad lokalnod (LN) eller annan anslutningsnod.
Anslutningsnod	Den nodpunkt där samtliga fiber från kunder slutar i <u>optiskt distributionsfält (ODF)</u> för att göra möjligt att ansluta till accessutrustning.
Anslutningspunkt 1 (juridisk term)	Den <u>nätanslutningspunkt</u> inne i byggnad där Skanovas nät slutar och som operatören ansluter sin utrustning eller nät till. Det är alltså en kontaktpunkt i <u>telestation</u> eller i <u>optiskt distributionsfält (ODF)</u> där man ansluter tråd eller anslutningskabel för att koppla fram en förbindelse.

Avlämningspunkt Den punkt där Skanova ansluter sin kanalisation för att kunna sammankoppla den med kundens kanalisation vid fastighetsgräns

Bandbredd Storleken på det frekvensintervall (Hertz, Hz = intervall/s) som används vid överföring av data som ju är elektriska eller optiska signaler. I dagligt tal används bandbredd för överförd data synonymt med överföringshastighet bit/s. Bandbredden påverkar överföringskapaciteten.

Bit Förkortning av binary digit som är en enhet för binär (binär = två alternativ) informationsmängd. En bit representerar endera siffrorna 0 eller 1. En bit förkortas ofta med b som kan förväxlas med byte som ofta förkortas med B.

Bithastighet Den hastighet som används för informationsöverföring. Uttrycks i bitar per sekund, bps eller bit/s.

Bredband Nät med hög överföringskapacitet.

Bredbandsplats Plats inne hos slutkund anpassad med bl.a. eluttag för den utrustning som behövs för vid t.ex. tripleplay för tjänster så som telefoni, bredband och tv.

Byte Byte är en måttenhet för informationsstorlek som definieras som en grupp bitar, oftast som en oktett som är 8 bitar. Byte förkortas ofta med B och förväxlas ofta med bit. När man anger storlekar på filer och hårddiskar används olika prefix som t.ex. kB resp. MB som alltså är kilobyte = 1000 (tusen) byte respektive Megabyte = 1000000 (miljon) byte.

CPE Customer Placed Equipment (CPE) är en utrustning som placeras hemma hos slutkunden för att dela upp tjänsterna telefoni, Internet och IP-TV i tripleplay. Utrustningen ägs av telekomoperatören

CWDM-system (Course Wavelength Division Multiplexing). Gles våglängsmultiplexering, innebär att ett begränsat antal våglängder (med 20 nm spridning) används för överföring av några skilda signaler på samma fiber. Våglängderna för CWDM är specificerade av ITU-T.

Debiteringspunkt

En debiteringspunkt (DP) används inom Skanovas produkter och är en kopplingspunkt i nätet, en plats där fibern går att patcha (koppla utan att svetsa) som oftast är på en nod, station eller koncentrator (KC). Ett optiskt distributionsfält (ODF) på en kundadress är inte en DP. Vid förfrågan av fiber till en DP, måste nodsignatur enligt ortsförteckningen anges för avsedd DP (detta för att systemet inte skall uppfatta det som kundadress).

Delad ledning

Med "Delad ledning" avses en produktvariant inom produkten Kopparaccess där frekvensspektra i ett kopparpar delas mellan Skanova och operatören. Den ena frekvensdelen kan vara för telefoni och den andra kan vara ADSL för internet.

Digital

Av engelskans digit= siffra. Information som uttrycks i form av siffror, bokstäver, eller någon annan begränsad mängd av symboler är digital, i motsats till analog.

En digital telefonisignal utgår från stickprov på en analog signal. Även andra signaler som TV överförs numera i digital form. En signal som är digital kan kopieras och repeteras utan att informationen förvanskas, medan en analog signal bara kan förstärkas och då kan brus vara en betydande negativ faktor.

Diversitet

Diversitet kan avse länkar (förbindelser mellan utrustningar i kablar eller radiosystem) och/eller noder (utrustningar). Länk- och/eller noddiversitet innebär att det finns två väl skilda fysiska framföringsvägar, så att åtminstone den ena är intakt vid varje enskilt fel på länk och/eller nod.

Länkdiversitet innebär att det finns två framföringsvägar som mellan noder går på länkar som är fysiskt väl skilda. För varje enskilt fel på länk ska åtminstone den ena framföringsvägen vara intakt.

Noddiversitet innebär att det finns två framföringsvägar som går över olika och väl skilda noder. För varje enskilt fel på nod ska åtminstone den ena framföringsvägen vara intakt. Om de två framföringsvägarna inte har gemensam ändnod ska detta gälla även för fel på ändnoderna.

I mobilvärlden används definitionen:

Teknik för att reducera inverkan av fädning. Innebär att två (eller eventuellt flera) signaler från samma sändare vid t ex en viss separation i väg, frekvens eller tid, varierar i det närmaste oberoende av varandra.

DWDM-system

(Dense Wavelength Division Multiplexing). Tät våglängsmultiplexering, innebär att ett stort antal våglängder (med 0,1 nm spridning) används för överföring av många skilda signaler på en fiber. Våglängderna för DWDM är specificerade av ITU-T.

Fastighet

Fast egendom som är upptagen eller ska upptas i fastighetsregister som en självständig rättslig enhet.

Fastighetsnät

Tele- och/eller datanät inom en eller flera byggnader på en fastighet, som kan vara kopparbaserad med telekablar eller kategorikablar, eller vara uppbyggt av optokablar. Fastighetsnätet ägs normalt av fastighetsägaren. Fastighetsnät kan omfatta flera byggnader på samma fastighet som då binds samman av kablar som bildar ett fastighetsområdesnät.

Fastighets- områdesnät

Består av de kablar som binder samman två eller flera fastighetsnät inom samma fastighet som då innefattas i fastighetsnät.
Benämns ibland även som områdesnät

Fiberaccess Anslutning av slutkund till allmänna telenätet med fiberoptiska kablar.

Fiberuttag Fast väggmonterad fiberkontakt som avslutar Skanovas fibernät i slutkundens privata bostad, utgör anslutningspunkten. Fiberuttaget motsvarar kopparnätets 1:a jack,

FMO Fibermarknadsområde. Ett geografiskt avgränsat område. Kan bestå av ett eller flera upptagningsområden (UTO), eller delar av ett eller flera UTO:er.

FKP Se första kopplingspunkt

FOS-punkt Fiberoptisk spridningspunkt är den skarvpunkt där man sprider fibrerna från huvudkabelnätet (mångfibrig kabel), till spridningskablar (fåfibriga kablar) till respektive slutkund i villa eller lägenhet inom ett FOS-område. En FOS-punkt är ofta placerad i markskåp utomhus.

FOS-område Fiberoptiskt spridningsområde motsvarar de villor inom ett visst geografiskt område som täcks av en viss FOS-punkt (FOS1, FOS2 osv.)

Framföringsväg En framföringsväg är den fysiska väg som något ska framföras i/på. T.ex. är Götakanal en framföringsväg för båtar och motorvägar för bilar.
I Skanovas nät finns det olika nivåer på framföring, som t.ex. framföringsväg för att förlägga kablar ordnas är fysiskt med t.ex. *markkanalisation* och kabelstegar (inomhus), medan en framföringsväg för en förbindelse beskriver kopplingsvägen för tele-/datasignalerna via nätets olika kablar och punkter som förbindelsen framförs på (kopplas fram) mellan t.ex. noden och slutpunkten.

FTTx

När man använder fiberoptiska kablar i accessnät är avsikten att ge slutkunder större bandbredd. Beroende på var i accessnätet övergången mellan fiberoptiska kablar och kopparkabel placeras definieras det lite olika, men en gemensam internationell benämning är FTTx (Fiber To The x).

När fiber från anslutningsnod med operatörens fiberoptiska switch (t.ex. på telestation eller i flerfamiljshus) går ända in till slutkund i villa eller lägenhet och övergången till koppar sker i en mediakonverterare inne i kundens hem så heter det FTTH (H=Home/hem).

När fiber går till flerfamiljshus och ansluts till operatörens källarplacerade "koppar" switch som placeras vid kundens kopparbaserade fastighetsnät med kabel enligt Cat5e eller Cat6. I detta fall sker övergången till koppar inuti switchen och det heter då FTTB (B=Basement/källare alt. Building/Byggnad). I detta fall används ingen mediakonverterare hos kunden utan det är ett "datauttag" med RJ-45 kontakt i väggen eller bredbandsutrymmet.

När fiber i accessnätet går till ett område och ansluts till en utplacerad utrustning för xDSL vid en befintlig nätpunkt för att kunna gå vidare till slutkunderna via det "vanliga" kopparbaserade nätet så sker övergången i xDSL-utrustningen. Beroende på var denna utrustning är placerad så heter det FTTC (C=Curb/trottoar alt. Cabinet/skåp) vid max 300 meter från kunderna som t.ex. kan vara vid kopparnätets spridningspunkt medan det heter FTTN (N=Node alt. Neighborhood) om det är mer än 300 meter som t.ex. kan vara vid kopparnätets primärskåp.

Fädning

Eller fading, är långsamma variationer i styrkan hos en radiosignal för mobiltelefoni beroende på att det medium (luft) signalen utbreder sig i ändrar egenskaper.

Förbindelse

En sammankoppling av utrustningar görs med en förbindelse (binder samman) via ett eller flera media som t.ex. ett par i koppar- eller optofiberkablar eller via transmissionssystem i kabel eller luft.

Första kopplingspunkt (FKP)

Termen första kopplingspunkt (FKP) används endast för kopparförbindelser och avser det utrymme eller plats där Skanovas kopparbaserade telenät avslutas (i fastighet alt. bostad) och ansluter till fastighetsnätet. En FKP kan av praktiska skäl innebära placeringen inom samma utrymme som anslutningspunkt för fibernät.

Hel ledning

Med "hel ledning" avses produktvariant inom produkten Kopparaccess där frekvensspektra i ett kopparpar inte delas mellan Skanova och operatören. Dvs. både frekvensdelen för telefoni och den andra till ADSL för internet nyttjas av operatören.

ITU-T

Inom Förenta Nationerna (FN) finns ett specialorgan som heter International Telecommunication Union (ITU) med runt 200 medlemmar. Inom ITU finns sektorn Telecommunication Standardization Sector (ITU-T) som hanterar standardisering inom telekommunikation.

Kanalisation

Framföringsväg för kabel eller fiber. Kanalisation är mestadels förlagd i mark (se markkanalisation) men kan även vara upphängd i stolpar i ett luftlinjenät

Kabelanvisning

En tjänst där du kan få reda på var kablarna ligger, så att du inte av misstag skadar en kabel vid t ex grävarbeten. Se www.ledningskollen.se

Kapacitet

Är ett mått på vad en kabel eller utrustning kan hantera. Ofta uppges kapaciteten för kablar med antal kopparpar eller fibrer och för utrustning med antal portar eller hastigheter.

KC

KonCentrator är en utflyttad del av en digital telestation (AXE) för att koncentrera telefontrafiken. KC har med tiden även blivit synonymt med dess utrymme och ses därför ofta som en fristående mindre telestation.

KK

Se korskoppling

Kopparaccess

Anslutning av slutkund till telenätet med partråd i kopparkablar.

Kopparpar

Ett kopparpar är två koppartrådar som är tvinnade runt varandra för att skapa bättre elektriska egenskaper. En telefonledning kan normalt jämföras med ett kopparpar. En koptarkabel består av ett antal kopparpar.

Kopplingsfält

Ett kopplingsfält är en fysiskt definierad yta (fält) som byggs upp med t.ex. kopplingsplintar eller paneler med kontakter där man terminerar kablar för att kunna korskoppla (KK) ihop olika kablers kapacitet. I Skanovas linjenät är korskoppling och optiskt distributionsfält (ODF) två vanliga kopplingsfält på telestationerna som då har tre funktioner:

- Den utgör gränssnittet mellan linjenätet (=Outside Plant) och stationen.
- Den är accesspunkten (anslutningspunkten) för paren eller fiberna i respektive linjekabel
- Den utgör flexibilitetspunkten (omkopplingspunkten) för stationens koppar- och fiberresurser

Ett kopplingsfält kan vara litet och bestå av t.ex. endast en kopplingsplint för t.ex. 10 stycken kopparpar medans ett kopplingsfält på stora noder t.ex. korskopplingar som kan bestå av flera stativrader med tusentals kopplingsplintar.

Kopplingsplint

En kopplingsplint är generellt ett litet kopplingsfält med eller utan kontakter. I Skanovas telenät med koptarkablar finns kopplingsplintar av olika modeller, som grundar sig på olika metoder som att tråden löds eller viras på stift, tråden kläms fast med en skruv eller som nu vanligast förekommande med att pressa in trådarna i en slits, slitsanslutning, som skär genom ledarens isolering (t ex kroneplint). Kopplingspunkter i nätet som t.ex. korskoppling (KK), primärskåp, spridningspunkt (SP) och första kopplingspunkt (FKP) består av ett kopplingsfält med en eller flera kopplingsplintar.

Kopplingsskåp

Ett kopplingskåp är ett skåp med ett kopplingsfält med många kopplingsplintar. Det kan vara ett markskåp eller stolpskåp för placering utomhus eller ett väggsåp inomhus.

I Skanovas koptarnät används de i accessnätet för korskoppling mellan olika kablar och för att sammanbinda kapacitet i primärnät och sekundärnät (se primärskåp) eller mellan sekundärnät och spridningsnät (se spridningspunkt).

Korskoppling

KK (KorsKoppling) är det stora kopplingsfältet, med kopplingsplintar, för det kopparbaserade accessnätet på telestation för att kunna koppla samman kapacitet i kablar och/eller utrustningar. Skanovas KK är av praktiska skäl alltid konfigurerad som en korskoppling, därav den svenska benämningen KK. (På engelska heter det Main Distribution Frame, MDF.)

Då utrustningar finns förlagda i flera olika salar och på flera olika våningsplan eller då man behöver ett stort antal anslutningskablar, t.ex. vid accessnät, bygger man kopplingsfält med två halvor som definieras som en linjesida och en stationssida, d.v.s. som en korskoppling.

På linjesidan termineras linjekablar och på stationssidan terminerar man trunkar till andra platser inom stationen och kablar vars hela innehåll är dedikerad för enskilda utrustningar.

Anslutning av utrustning/trunk på stationssidan sker sedan genom korskoppling (att korskoppla) med anslutningstrådar eller kablar inom kopplingsfälten mot önskade kopparpar eller optofiber i linjekablarna. (kopplingsfälten för koppar och optofiber är åtskilda).

**Leverans-
precision**

Det är ett mått på andel leveranser enligt avtalad leveransdag.

**Lika
behandling**

Likabehandling betyder att vi ska ge våra kunder möjlighet att konkurrera på lika villkor som andra teleoperatörer. Du ska kunna köpa våra produkter till samma villkor som alla andra. Du ska få lika bra service

Linjenät

Skanovas linjenät består av en mängd linjekablar (oftast utomhuskablar) som kommer från luft eller mark och kommer in via kanalisation och kabelkällare till korskoppling (KK) eller optiskt distributionsfält (ODF) på telestationer. Utomhuskablarna skarvas normalt över till inomhuskablar pga. brandrisk mm. Beroende på kablarnas sträckning och funktion delas linjenät ofta upp i transportnät eller accessnät.

**Mark-
kanalisation**

Markkanalisationen består av rör, skarv- och draglådor, skåp och kopplingspålar m.m. Materielen benämns kanalisationsmateriel

**Media-
konverterare**

Media Converter (MC) omvandlar signalen mellan glas och koppar. För FTTH-nät är det fiberoptiskt kabel på ena sidan och koppar enligt Cat 5e eller Cat6 på den andra. Signalen går sedan via en vanlig patchkabel (koppar) med RJ-45 kontakter i båda ändrar fram till kundens CPE (Customer Placed Equipment).

Mellankoppling

I vissa fall kan ett kopplingsfält t.ex. optiskt distributionsfält (ODF) endast ha en linjesida, varifrån alla anslutningskablar går direkt vidare mot respektive aktiv utrustning.

Exempel: När man inom ett utrustningsstativ patchar (svetsar) från ett optiskt distributionsfält (ODF) till aktiv utrustning är detta enligt definition en mellankoppling. Jämför med korskoppling.

Modem

Modem är en förkortning av modulator/demodulator som omvandlar respektive återskapar en digital signal mellan t.ex. en dator och telefonledning. Se mer under modulering.

Modulering

Ett sätt att omvandla och anpassa signalen för den kanal den ska framföras i. Ofta använder man olika frekvensband för att kunna framföra flera signaler samtidigt på ledningen utan att störa varandra, som t.ex. ADSL och telefoni. Ett annat vanligt fall är radio som är frekvensmodulerad signal (FM) med olika våglängder på bärvågen som man rattar in.

Nod

En nod kommer från engelska node i betydelsen knut. Inom tele- och datasammanhang kan detta vara en enskild eller flera utrustningar.

I Skanovas telenät är nod en förkortning på tekniknod (telestation eller site) som avser det utrymme som används för aktiv utrustning i stativ och där man terminerar kabelnät i korskoppling (KK) eller optiskt distributionsfält (ODF).

NT

En nätterminal (Network Terminal) är en aktiv utrustning som placeras i accessnätet och ofta inne hos kund. En NT kan i de flesta fall jämföras med ett modem och används t.ex. med digital teknik som ISDN, HDSL och Pair Gain. Motsvarande utrustning vid analog teknik kan även heta abonnentenhet.

Nätanslutningspunkt

Den fysiska punkt där slutkunden ansluts till ett allmänt kommunikationsnät.

ODF

Optiskt DistributionsFält (Optical Distribution Frame) är ett kontaktfält bestående av en eller flera ODF-enheter med optiska kontakter för att kunna koppla samman kapacitet i kablar och/eller utrustningar. Beroende på nodens storlek och omkopplingsbehov, konfigureras en ODF antingen som en mellankoppling eller som en korskoppling. Historiskt har Skanovas ODF:ar för transportnätet placerats nära utrustningen och byggts som en mellankoppling, men i accessnätet är det avsevärt mer fibrer som inte kan placeras nära utrustningen utan en ODF för accessnätet blir ofta byggd som en korskoppling (som då skulle kunna heta Fiber-KK).

ODF-enhet

En ODF-enhet är generellt ett litet fiberoptiskt kopplingsfält med bestående av en panel (modul, box) med fiberoptiska kontakter. Då en ODF ibland endast består av en ODF-enhet har enheten för många synonymt med ODF. Om många ODF-enheter skall byggas ihop till en större ODF görs detta ofta i anpassade ODF-stativ.

OFP

Operatörens fördelningspunkt. För anslutning av Operatörens inplacerade utrustning mot fibernätet. Det är konkret en liten korskoppling (KK), DDF eller optiskt distributionsfält (ODF) som är placerad i operatörens utrustningsstativ vid inplacering i TeliaSonerars lokaler.

Områdesnät 1

En minde del av accessnätet som täcker ett avgränsat område som t.ex. en stadsdel eller ett antal kvarter.

Områdesnät 2

Se fastighetsområdesnät

Operatör

Kan också kallas för tele- eller tjänsteoperatör. Det är bolag som hyr nätkapacitet av Skanova, så de sedan kan erbjuda tjänster inom bredband, mobiltelefoni och kabel-tv till företag och privatpersoner över hela landet.

Operatörstrunk

Operatörstrunk är förbindelsen mellan operatörens egen utrustning och överlämningspunkten på telestationen.

Penetrering

Penetrering eller anslutningsgrad (eng. take rate) är ett mått på antalet kunder inom ett område som ansluter sig i förhållande till antalet möjliga. Anslutningsgraden speglar nyttjandet av kapacitet i varje del i nätet. En låg beläggningsgrad vid nybyggnation innebär stora investeringskostnader som ska fördelas på få kunder.

Prefix

När man beskriver tal vill man ofta slippa många siffror eller decimaler. För att göra detta används både inom vardag och i teknik olika prefix (=före). Det finns lite olika standard för detta men i Sverige används oftast SI-prefix.

För t.ex. längdmått som utgår ifrån meter används bl.a. km (kilometer) = 1000 meter för att spara antal siffror vid långa avstånd, och för att slippa decimaler används t.ex. dm (decimeter), cm (centimeter) och mm (millimeter). Inom fiberoptik är måtten så små att man använder nm (nanometer) som alltså är en miljarddel meter (eller en miljondel millimeter).

Prefix	Symbol	Namn	Decimaltal
giga	G	Miljard	1 000 000 000
mega	M	Miljon	1 000 000
kilo	k	Tusen	1 000
deci	d	Tiondel	0,1
centi	c	Hundradel	0,01
milli	m	Tusendel	0,001
mikro	μ	Miljondel	0,000 001
nano	n	Miljarddel	0,000 000 001

Primärkabel

Stora kopparkablar mellan telestation och kopplingskåp (*primärskåp*). Flera Primärkablar bildar ett primärnät.

Primärnät Primärnät (av primär = först) avser den del det kopparbaserade accessnätet som utgår från telestationens korskoppling (KK) och de primärskåp där primärkablar termineras.

Primära skåp Primärskåp eller centralskåp (C-skåp) avses den punkt i koptarnätet där stora linjekablar (primärnät) från noden termineras på kopplingsplintar (primär).

I primärskåpet termineras även mindre kablar från spridningspunkt (SP) på kopplingsplintar (sekundär).

Genom att korskoppla mellan primärplintar och sekundärplintar förbinder man kapacitet från primärnätet och sekundärnätet.

Redundans Redundans existerar i ett telenät när det finns reservkapacitet och/eller överskottskapacitet som kan bidra till att nätet fungerar vid fel.

Reglering EU-kommissionen har bestämt att PTS och de övriga europeiska regleringsmyndigheterna ska ta fram beslut om skyldigheter som operatörer med betydande marknadsinflytande ska följa. Sådana spelregler benämns ibland reglering.

Samlokalisering När en operatör hyr nätkapacitet och samtidigt placerar utrustning på en telestation.

Sekundärnät Nät mellan kopplingsskåp och spridningsnät.
Sekundärnät avser den del det kopparbaserade accessnätet som går från primärskåp till spridningspunkt (SP). Sekundärnätet innehåller kablar och de kopplingsplintar som finns i primärskåpet samt de kopplingsplintar som t.ex. sitter i markskåp, ”pålar”, trapphus och telestolpar som benämns som spridningspunkt (SP).

Service-precision Andel åtgärdade fel inom servicetiden.
Det finns olika nivåer av servicegrad att köpa och den beskrivs med Service Level Agreement (SLA).

Slutkund Företag eller privatperson som är operatörens kund och slutanvändare av deras tjänster

Splitter En splitter för ADSL är en liten utrustning som sätts i 1:a jacket hemma hos slutkund för att med passiva frekvensfilter splittra (dela upp) ADSL-signalen ifrån telefonsignalen.

En vanlig ADSL-splitter har en ingång (inåt telejacket) för båda signalerna från telefonstation och två utgångar där den ena är för ADSL (en kontakt eller fast sladd) som ansluts till ADSL-modem och den andra utgången är för telefoni (som då oftast är ett nytt jack utanpå splittern som sedan går vidare till övriga jack i bostaden).

Spridningsnät Den del i accessnätet som ansluter villor och lägenheter med spridningskabel (med få kopparpar eller fibrer) till närmaste nätpunkt.

- I kopparnätet heter nätpunkten spridningspunkt (SP) där de kundunika spridningskablarna ansluts direkt på kopplingsplint till sekundärnät, via primärnät in till nod. Det geografiska område som nätet täcker benämns ofta som spridningsområde.
- I det fiberoptiska accessnätet heter nätpunkten fiberoptisk spridningspunkt (FOS-punkt) där de kundunika spridningskablarna skarvas samman med fibrer i huvudkabelnätet in till noden. Spridningsnätet för FTTH benämns därför som fiberoptiskt spridningsområde (FOS-område).

Spridningspunkt För det kopparbaserade accessnätet termineras kablarna i sekundärnätet på kopplingsplintar i en spridningspunkt (SP). I Spridningspunkten ansluts spridningskablarna från närliggande kunder inom spridningsnätet.

För det fiberoptiska accessnätet se FOS-punkt.

Stadsnät Stadsnät kallas de bredbandsnät som är geografiskt begränsade och då ofta till en kommun. De flesta stadsnät är fiberoptiska kablar som ägs och byggs i regi av de kommunalt ägda kraftbolagen. Dessa nät kopplas ofta samman med angränsande stadsnät och bildar större regionnät. Stadsnäten kan vara öppna eller slutna nät. Stadsnät samarbetar inom *Svenska Stadsnätsföreningen*

Stationsområde Det geografiska området som täcks av en telestation. Ett stationsområde sammanfaller ofta med upptagningsområde (UTO).

Stationstrunk

Går från korskoppling (KK) eller optiskt distributionsfält (ODF) internt inom stationsbyggnadens utrymmen, som är avgränsade och definierade som TeliaSonerars tekniklokal, som en gemensam resurs till ett eget KK/ODF-stativ (trunkstativ), som är konfigurerat för korskoppling eller mellankoppling, för att betjäna en enskild rad eller ett närliggande utrymme som anordnats med kabelvägar. En stationstrunk kan även gå mellan olika "trunkstativ" så att en förbindelse kan förlängas mellan flera våningar. Det motstående stativet kan vara placerat i andra änden i samma rum eller till annat rum på samma eller annan våning.

Stativtrunk

Går från en korskoppling (KK) eller optiskt distributionsfält (ODF) internt inom stationsbyggnadens utrymmen, som är avgränsade och definierade som TeliaSonera tekniklokal, till ett enskilt stativ för att betjäna enbart utrustning i det stativet.

STP

Vid produkter som innehåller aktiv utrustning som t.ex. CWDM eller en Nätterminal (NT) kan anslutningspunkten benämnas med Network Termination Point (NTP) i kombination med Service Termination Point (STP).

Telestation

I Skanovas telenät är en telestation en tekniknod (eller site) som avser den byggnad och utrymme som används för aktiv utrustning i stativ och där man terminerar kabelnät i korskoppling (KK) eller (optiskt distributionsfält (ODF)).

Terminera

Terminera betyder avsluta. Inom tele- och datasammanhang innebär terminering att kablars kapacitet görs åtkomlig för anslutning via en panel, plint, block, jack, eller kontakt. Kabeln termineras på den fasta sidan av en kopplingsplint eller på insidan av en panel i t.ex. ett optiskt distributionsfält (ODF) med kontakter i mellanstycken och som då blir åtkomlig på den flexibla framsidan.

Tillträdespunkt

Telestation eller annan lämplig kopplingspunkt.

Transportnät

I Skanovas transportnät går linjekabel alternativt linjenätskabel mellan två noder hel hela vägen eller med avgreningar till noder som passeras på vägen som då får en rak respektive stjärnformad struktur. Kablarna kan inom en stad eller ett geografiskt område även byggas med en ringstruktur för att t.ex. kunna skapa diversitet. Nu för tiden framförs i transportnätet mestadels förbindelser för olika kopparbaserade eller fiberbaserade utrustningar som t.ex. på fiberoptiska kablar kan vara DWDM-system för att få mer kapacitet mellan noderna.

Transportnät benämns ofta med operatörens användning som t.ex. Backbone, Core, trunknät och stamnät. Linjekablarna i transportnätet har historiskt flera olika benämningar som mellanortskabel, mellanstationskabel, landskabel, rikskabel, långdistanskabel m.fl.

Trunk

Trunkkabel är taget från amerikanska och översätts bl.a. till föreningskabel. Huvudsyftet med interna trunkar i stationerna är att förena olika kopplingsfält med varandra för att minska antalet kablar och dragningar med håltagning vid genomgång i vägg och samt utnyttja framföringsvägar på bl.a. trådsteigar mer effektivt.

Trunkarna byggs av brandklassad inomhuskabel som termineras i kopplingsfält i egna skåp eller stativ som korskoppling (KK), optiskt distributionsfält (ODF) eller i stativ där utrustning finns placerad.

Beroende på användningsområde och upptagningskapacitet kan dessa tekniskt benämnas olika som t.ex. stationstrunk och stativtrunk.

Tryckskydd

Vissa av Skanovas kopparkablar trycksätts med torr luft från kompressor eller gasflaskor placerade på stationen för att förhindra att fukt tränger in i kabeln.

UTO

Betyder upptagningsområde, dvs. ett område där det finns koppar- eller fibernät från anslutningsnod till slutkunder. Sammanfaller ofta med begreppet stationsområde.

VDSL

(Very highrate Digital Subscriber Line). Moduleringsteknik för överföring av hög bandbredd över koppartelefonlinje (partråd). VDSL kan ses som en "ny" generation av ADSL med betydligt högre hastigheter men med kortare räckvidd.

Våglängd

En vågformad signal som utbreder sig i medierna luft och fiberoptiskt glas beskrivs ofta med egenskapen våglängd, som säger hur fysiskt lång en period är och har ett omvänt förhållande till signalens frekvens. Inom fiberoptiska system i telesystem är dessa våglängder mycket korta och som då ofta har måttet nm (nanometer). Se Prefix.

Våglängdsmulti-plexering

Teknik som möjliggör överföring av flera samtidiga signaler vid olika våglängd på samma fiber. (Våglängder motsvarar frekvenser och kan då förenklat jämföras med att dela på frekvensutrymmet som man kan göra på kopparpar.)

Överlämningspunkt

Används t.ex. som benämning på en anslutningspunkt till kabel-TV, som kan vara placerad utomhus i markskåp. Då används ett tät optiskt distributionsfält (ODF) "anslutningsenhet".